

4

Vragenuur: Vragen Özdl

Vragen van het lid Özdl aan de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media, bij afwezigheid van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, over **het bericht "Onderwijsinstellingen schrijven studenten te vroeg uit"**.

De voorzitter:

Dan gaan we nu naar de vragen aan de minister van de heer Özdl namens GroenLinks over het bericht dat onderwijsinstellingen studenten te vroeg uitschrijven. De heer Özdl.

De heer Özdl (GroenLinks):

Stel: je bent een mbo-student, zit in de laatste fase van je opleiding, bent alleen nog je stage aan het afronden en studeert vervolgens netjes af op de verwachte afstudeerdatum. Maar een paar maanden daarna krijg je een boete van honderden euro's. Waarom? Jouw school blijkt jou stiekem al eerder uitgeschreven te hebben, terwijl jij nog gewoon stage aan het lopen was. Radar, op NPO Radio 1, berichtte dat het vele en vele studenten overkomt. Het is de omgekeerde wereld. Is de minister het met GroenLinks eens dat deze situatie oneerlijk, onwenselijk en ontoelaatbaar is? Mbo-studenten horen geen melkkoeien te zijn van scholen. Wat gaat de minister doen om te zorgen dat dit niet meer gebeurt?

Voorzitter. In het hoger onderwijs zijn de regels zo dat een student pas kan afstuderen nadat hij of zij alle punten heeft behaald, en dan in overleg met de universiteit een afstudeerdatum prikt. Klopt het dat dit in het mbo anders is, dus dat een school eenzijdig een afstudeerdatum kan prikken en wijzigen? Zo ja, wat gaat de minister doen om dat te veranderen? Zo nee, wat gaat de minister doen om de regels te handhaven?

De voorzitter:

Het woord is aan de minister.

Minister Slob:

Dank u wel, voorzitter. Ook dank aan de heer Özdl voor de door hem gestelde vragen. We weten dat de casus die de aanleiding is voor deze vragen gelukkig opgelost is. De media heeft daar in dat opzicht goed bij geholpen.

Het is uitermate vervelend dat zo'n situatie zich heeft voorgedaan, om te beginnen voor de desbetreffende persoon, maar ook als het gaat om het onderwerp waarover we hier spreken. Dit is geen nieuw onderwerp. U heeft in december van mijn collega, die ik hier vervang, een uitgebreide brief ontvangen. Daarin heeft ze een heel pakket maatregelen aangekondigd op basis van een onderzoeksrapport over hoe we de ov-boetes naar beneden zouden kunnen krijgen. Er was namelijk een verbinding met het moment van uitschrijven, waardoor onwenselijke situaties ontstonden. We kwamen met elkaar tot de conclusie, ook

in die reactie, dat die met name bij het mbo voorkwamen. Waarom komen die situaties bij het mbo voor? Er is inderdaad een verschil in het moment van uitschrijven. Dat is niet bij iedereen goed tussen de oren gekomen. Men denkt bij het mbo uitgeschreven te worden op de datum van de diploma-uitreiking, maar men wordt uitgeschreven vanaf de eerste dag van de maand na de zogenoemde diploma-datum. Dat is de datum waarop de examencommissie vaststelt dat iemand is afgestudeerd.

Er is dus een heel pakket aan maatregelen, waaruit ik er, ook gezien de tijd, één haal: er moet veel beter en nauwkeuriger gecommuniceerd worden. Uit het voorbeeld van dit weekend blijkt dat dit nog steeds niet voldoende gebeurt. Wij zullen er, ook in de richting van de MBO Raad, op blijven hameren dat mbo-opleidingen dit op een goede manier communiceren, zodat dit ook bij deze categorie studenten goed bekend is. Want iedere situatie waarin iemand hiervan onbedoeld het slachtoffer wordt, willen we met elkaar heel graag voorkomen.

De heer Özdl (GroenLinks):

Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik ben heel blij dat hij onze zorgen deelt en zegt dat elke situatie er een te veel is. We hebben te maken met een onderwijsinstelling die eenzijdig een datum prikt of verandert, waar de student pas veel later achter komt. De minister zegt dus geheel terecht dat de informatievoorziening veel beter kan. Alleen, ik zou graag willen zien dat we dat ook richting de mbo-instellingen duidelijk en streng inkaderen. Mijn vervolgvraag is dan ook of de minister bereid is ervoor te zorgen dat die betere communicatie vanuit de mbo-instellingen aldus plaatsvindt, dat de mbo- of onderwijsinstellingen überhaupt zes weken van tevoren een brief sturen aan de student waarin duidelijk staat wat de afstudeerdatum is, wat de student nog moet regelen om af te kunnen studeren en wat de student moet doen als hij of zij het niet eens is met de afstudeerdatum, zodat het niet bij een vrijblijvende oproep blijft maar dat de minister zich proactief inzet om dat goed in te kaderen.

Minister Slob:

Het overleg met de MBO Raad en daarachter de mbo-opleidingen heeft naar aanleiding van de brief die in december verstuurd is, al plaatsgevonden. De MBO Raad is dus ook voornemens om deze brief nu verder te verspreiden onder alle instellingen en via hen ook naar de studenten. Dus ik zal uw suggesties daarin meenemen. Wie weet krijgen die ook een plek in de uiteindelijke brief. Daarnaast is het belangrijk erop te wijzen dat op dit moment bij de Eerste Kamer het wetsvoorstel Aanpassingswet studiefinanciering BES ligt, waarin maatregelen worden getroffen om het aantal ov-boetes verder terug te dringen. We zijn op dit moment bezig een novelle voor te bereiden. We hopen dat dit allemaal nog voor de zomer de Tweede Kamer heeft bereikt, zodat ook alle andere belemmerende factoren die kunnen leiden tot boetes voor studenten waarvan je je kunt afvragen of die wel redelijk en proportioneel zijn, kunnen worden verminderd. Ik ga ze hier niet allemaal noemen maar voor een deel zijn ze voortgekomen uit amendementen die in deze Kamer bij die wet zijn ingediend. We hopen daar dus heel snel verdere voortgang in te hebben.

De heer **Özdil** (GroenLinks):

Ik ben blij dat de minister mijn voorstellen gaat meenemen in zijn overleg. Ik verzoek hem dan wel om de Kamer te informeren via een brief over hoe dat overleg verloopt en wanneer dat afgerond zal zijn. We hebben allemaal hoop, maar het moet niet blijven bij hoop. Wij hebben hier allemaal de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat dit niet meer gebeurt.

Minister **Slob**:

Ik zeg toe dat bij de novelle die gestuurd wordt een begeleidende brief zal zitten die ook zal ingaan op de vragen die hier gesteld zijn.

De **voorzitter**:

Dank u wel, meneer Özdil. De heer Futselaar namens de SP.

De heer **Futselaar** (SP):

Dank u, voorzitter. Deze kwestie is niet helemaal nieuw. We hebben inderdaad in december een brief gekregen van minister Van Engelshoven hierover waarin zij constateert dat mbo's niet altijd zorgvuldig communiceren hierover en dat er bovendien in de administratieve processen bij DUO wel eens wat vertraging is omdat een wijziging in het Basisregister Onderwijs door DUO niet automatisch wordt doorgegeven aan studenten. De minister zei zo-even dat hij met een novelle zal komen. Volgens mij is daar ook onderdeel van om per 1 januari 2019 de boetes te verhogen naar €150 per halve maand. Als we zien dat het een half jaar geleden rommelig ging en het nog steeds rommelig gaat, is mijn vraag of het dan niet logisch is om dat voorneemen om die boetes te verhogen uit te stellen of om er zelfs helemaal van af te zien omdat blijkt dat de instellingen zelf en DUO hun zaakjes nog steeds niet voor elkaar hebben.

Minister **Slob**:

Ons voornemen is juist om voor de eerste twee halve maanden — een boete wordt per halve maand geïnd — de boete te verlagen. Na de derde maand gaat die inderdaad naar €150. Wat wij ook voornemens zijn — dat zult u ook in de novelle terugvinden — is ervoor te zorgen dat studenten langer de tijd krijgen om hun reisdocumenten stop te zetten. De termijn daarvoor gaan we van vijf werkdagen naar tien kalenderdagen vergroten. Dat is dus een verdubbeling van de tijd die er nu voor is gegeven. Dus het is een breed pakket aan maatregelen dat naar we hopen studenten zal helpen. Dat neemt niet weg dat de studenten zelf ook scherp moeten blijven waar het gaat om de informatie die naar hen toekomt en dat geldt ook voor de instellingen en DUO die er ook een verantwoordelijkheid in draagt.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Daarmee zijn we aan het eind gekomen van dit mondelinge vragenuur. Ik dank de minister. Ik schors de vergadering tot 15.00 uur en dan gaan we stemmen.

De vergadering wordt van 14.50 uur tot 15.00 uur geschorst.